№ 58. 1862.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 15 Mei.

Editie van woensdag avond 8 ure.

Middelburg 14 Mei.

In de zitting van de tweede kamer der staten generaal van maandag, ten 11 ure geopend, waren in de eerste plaats aan de orde de wetsontwerpen tot naturalisatie, die op zich zelve [illegible] de vraag behandeld werd of burgers van een staat in Nederland genaturaliseerd konden worden, wanneer zij, diens ondanks, de nationaliteit in hun geboorteland behielden. De heeren van Goltstein en Mackay bespraken dit punt en waren van oordeel dat een vreemdeling genaturaliseerd behoorde te worden, wanneer hij aan de bij de wet gestelde eischen voldeed, en dat het een stelsel van uitsluiting was iets meer te vragen. De minister van justitie, even als zijn voorganger, was van oordeel dat men het belang van het land en vooral van de koloniën op het oog moest houden en dat, wanneer het voldoende ware dat een vreemdeling voldeed aan de eischen der wet van 1850 om het nederlanderschap te kunnen vorderen, het niet te pas zou komen telkens de naturalisatie bij de wet te verleenen.

Vervolgens is na eene korte schorsing ten 1 ure de diskussie hervat over het wetsontwerp tot onteigening van perceelen tot aanleg van den spoorweg van Leiden naar Woerden. De sprekers die het woord voerden, hebben allen de bekende gronden ontwikkeld. Vóór spraken de heeren Kien, Cool, Taets van Amerongen, Delprat en Heemskerk Az.; zij waren van meening dat hoe zeer de uitsluiting, bij de koncessie bedongen, afkeuring verdiende, de onteigeningswet afgescheiden daarvan moest worden beschouwd; dat het publiek nut de onteigening ontegenzeggelijk vorderde en dat de hollandsche steden door de lijn Leiden-Woerden in onmiddellijk verband met het groote spoorwegnet zouden worden gebragt. De uitvoering van die lijn was verzekerd, terwijl men omtrent al het overige in onzekerheid verkeerde. De heer Taets van Amerongen erkende dat de Hollandsche spoorwegmaatschappij minder hechtte aan hare lijn, dan wel dat zij het nadeel verlangde te keeren waarmede de andere lijn haar bedreigde. Men beriep zich op de diskussie over de motie van den heer Dullert, om te betoogen dat men deze voordragt op zich zelve moest beschouwen. Eindelijk wees de heer Heemskerk Az. op de wet der policie op de spoorwegen om aan te toonen dat bij verwerping der wet en het verleenen eener andere koncessie de Hollandsche spoorwegmaatschappij van den staat schadevergoeding zoude kunnen eischen.

Tegen het wetsontwerp spraken de heeren van Bosse, de Brauw, Storm van 's Gravesande, van Nispen en Dullert. Zij waren het in beginsel eens dat men bij eene onteigeningswet in het algemeen niet over de voorwaarden eener verleende koncessie kon handelen, maar hier waren beide niet van elkander af te scheiden. Hier zou door de aanneming der onteigeningswet een monopolie bekrachtigd worden en blijkens art. 6 der koncessie een geldelijk bezwaar op den staat worden gelegd, wilde men dit monopolie opheffen, hetgeen niet mogt geschieden zonder medewerking der wetgevende magt. Thans zou men goedkeuren hetgeen de meerderheid herhaaldelijk had afgekeurd, nog daarlatende of deze lijn het meest in het publiek belang was, hetgeen betwist werd.

De minister van binnenlandsche zaken verklaarde het wetsontwerp niet in bescherming te kunnen nemen, op grond van het beginsel van uitsluiting. Men had gevraagd: waarom trekt gij dan deze wet niet in? Omdat dan de lijn Leiden-Woerden niet tot stand kwam, maar toch de koncessie niet verviel; het middel daartoe bezat alleen de wetgevende magt. Men had gevraagd: waarom hebt gij niet wijziging van de koncessie trachten te verkrijgen? Dit is beproefd en de raad van administratie had de uitsluiting voor onbepaalden tijd willen veranderen in eene voor bepaalden tijd. De minister zag echter geen grond voor uitsluiting, zelfs voor een bepaalden tijd, ofschoon men ook bij aanneming der wet de koncessie in dien zin wilde wijzigen. De spoorversmalling was even zeer in het belang van de maatschappij als van het publiek. De weg Leiden-Woerden zou, naar hij gelooft, niet gestaakt worden bij verwerping der wet. De minister stelt zich geene partij voor eene der beide lijnen, maar hij is tegen monopolie en in zijn partijgeest voor het publiek belang durfde hij de wet niet in bescherming nemen.

De heer Elout van Soeterwoude zeide dat hij nu noch vóór noch tegen de wet zal stemmen, want nadat de minister van binnenlandsche zaken heeft verklaard dat hij deze wet niet in bescherming kan nemen, acht hij het wetsontwerp niet meer een regeringsvoorstel, door den koning ter beoordeeling aan de kamer ingezonden. Hij zal dus tijdens de stemming de zaal verlaten.

Het wetsontwerp wordt hierop met 37 tegen 21 stemmen verworpen. Vóór stemden de heeren: Schimmelpenninck, van Frank, Wichers, van Lijnden, van Zuylen van Nyevelt, Kien, Taets van Amerongen, Hoekwater, Delprat, van Foreest, van Heiden Reinestein, Lyclama a Nyeholt, Dirks, van Goltstein, van Asch van Wijk, Cool, Slicher van Domburg, Heemskerk Az., van Eck, Wybenga en de voorzitter.

Op voorstel van den voorzitter wordt besloten den volgenden dag te doen plaats hebben de diskussie over de wetsontwerpen: 1. tot naturalisatie van Recke en 9 anderen; 2. tot definitieve vaststellingen der hoofdstukken III en V der begrooting voor 1862.

In de zelfde zitting zijn ingekomen: 1. een wetsontwerp tot afkoopbaarstelling der tienden, en 2. een wetsontwerp tot regeling der pensioenen der protestantsche predikanten en van hunne weduwen; 3. petitien, waaronder eenige het tarief betreffende.

Tot rapporteurs zijn benoemd over het wetsontwerp tot goedkeuring der uitgaven wegens verstrekkingen door het departement van marine, de heeren Hugenholtz, van Diggelen, *Wybenga, Blussé en van Franck; 2. tot verhooging van* hoofdstuk VIII (marine) der staatsbegrooting voor 1861, de heeren Hugenholtz, Wintgens, Lyclama a Nyeholt, Blussé en van Franck; 3. nopens de overdragt der domeinen, de heeren van Goltstein, van Heukelom, de Brauw, van Nispen van Sevenaer en Dullert.

De eindverslagen gereed zijnde over de wetsontwerpen tot bekrachtiging van het traktaat met België, nopens de wateraftappingen op de Maas, en tot bekrachtiging van eene provinciale belasting in Groningen, is bepaald dat de dag der beraadslaging over die wetsontwerpen later zal worden vastgesteld.

In de zitting van dingsdag is de diskussie geopend over de definitieve vaststelling van hoofdstuk V. der begrooting voor 1862. De algemeene beschouwingen hadden een uitsluitend politiek karakter. De heer van Goltstein kwam terug op zijne interpellatie. De rigting van het bewind was die van onbeperkten vooruitgang. Spreker wilde zich aan de grondwet houden, anders kwam men in de rigting van den tijd, waarvan een der verschijnselen het algemeen stemregt was, in plaats van een census, zoo als de grondwet wil, die men kan inkrimpen en uitzetten. Spreker meende een bewijs te zien dat men zich niet aan de grondwet hield in de houding der regering bij het den vorigen dag gebeurde, toen de regering een voorstel van de kroon bestreed. Een ander bezwaar zag spreker in het subsidiestelsel. *De regering had verklaard bij de volgende* begrooting een subsidie voor de haven te Brouwershaven te zullen aanvragen, terwijl vroeger alleen sprake was van subsidiëren, wanneer de provincie en gemeente te kort schoten, waarvan hier nog geen bewijs was.

De heer van Lijnden volgde dien spreker op, en herhaalde al de aanvallen die in de laatste weken door de oppositie[s] op de heftigste wijze tegen het ministerie waren gerigt. De minister was terughoudend waar het diskussie gold, de kamer was niet spoedig genoeg bijeen geroepen, men verklaarde de rigting bekend, maar er was duisternis op koloniaal gebied, omdat de heer Thorbecke daar van beginsel veranderd zou zijn. De minister ecarteerde groote vragen, en het was ongehoord dat eene regering hare eigene voorstellen bestreed. Voorts wees hij op de subsidie voor de haven te Brouwershaven, op die voor de boekerij te Groningen en voor de industrieschool te Enschedé, ten betooge dat de regering zekeren invloed wilde uitoefenen op de kiezers. Op de vragen naar de wetten op de koncessiën en de schutterijën was niet geantwoord, hetgeen bewees *que la critique est aisée*, maar l'art est difficile.

De minister antwoordde met ongewone warmte, want hij verklaarde zelf dat hij gevoelig was voor dergelijke persoonlijke aanvallen. Afwijking van de grondwet, sprak hij, wie heeft het meest toegebragt om die in het leven te roepen en zou ik mijn eigen werk verstoren? Een streven tot onbeperkten vooruitgang? Kent men mij niet als minister en als lid der kamer? Zijn niet mijne beginselen nedergelegd in de wetten waarop ons staatsbestaan rust? De minister wist zijne houding tegenover de koncessie Leiden-Woerden op geene andere wijze overeen te brengen met zijne overtuiging en het publiek belang. Men sprak van terughouding; de regering wilde voet bij stuk houden en zich niet onbepaald in theoriën verdiepen. Een tal van wetten was omgewerkt of voorbereid, aan een debat over koloniale aangelegenheden zou de minister zich later niet onttrekken. Het subsidie voor de haven te Brouwershaven was van groot belang voor den hollandschen handel en er was geen regel zonder uitzondering, hetgeen ook voor het subsidiestelsel geldt. Er waren gevallen waarin de staat alleen een werk in het algemeen belang moest uitvoeren. De minister verdedigde voorts elk der aangevallen posten. Wilde men nu daarin een kenteeken van politiek van succes zien even als in de zamenstelling van het kabinet, die rigting was vreemd aan het ministerie. De minister zal dergelijke insinuatiën met een stilzwijgen voorbij gaan, dat hij niet zou kwalificeeren. De minister sommeerde ten slotte den heer de Brauw om het daaromtrent in de vorige zitting gezegde thans te staven.

Die spreker voldeed daaraan door te wijzen op de zelfde feiten die reeds besproken waren, ofschoon in heuschen vorm. Hij had den minister gaarne zien optreden, maar zonder hem miste het kabinet alle kracht, en spreker was van oordeel dat de kleine partij, waarvan de minister het hoofd was, niet van de beginselen sprekende, die ook hij grootendeels beaamde, bij de zamenstelling van het kabinet, gedreven had om à tout prix in haren kring te slagen. Hij had dit betreurd en wilde de regering waarschuwen, want hij zou altijd eene handelwijze bestrijden — want eene politiek was het niet — die op elken prijs eene meerderheid wilde verkrijgen.

De heer Kien hield een zalvende redevoering, die tot grondslag had, betuiging van gehechtheid aan de grondwet, ofschoon hij niet alle bepalingen beaamde. Hij zou het ministerie ondersteunen als het eene conciliatoire politiek volgde, geene partij-regering bleek te zijn, en de regten van de kroon handhaafde.

De minister kwam op de verschillende redevoeringen terug; aan den heer van Goltstein zeide hij, dat hij de grondwet in haren geest *wilde ontwikkelen en niet enkel naar den letter.* Het politiek leven deed na 1848 partijen ontstaan, maar een goevernement kon noch mogt partij-regering zijn. Wanneer de heer de Brauw op personen doelde, wees de minister daarop, dat zij beginselen tot grondslag hunner handelingen hadden. Men sprak van een subsidie even zeer aan andere industriescholen als aan Enschedé toegezegd, maar het bewijs was niet geleverd dat zij een subsidie behoefden; wilde men verband zoeken tusschen de verleende subsidiën en een politiek van succes, het goevernement moest zich dat getroosten; maar zij die noode eene portefeuille hadden aanvaard, hadden zulke middelen om invloed uit te oefenen niet noodig. De beginselen en de argumenten waren steeds zijne kracht geweest.

Over de artikelen werd weinig diskussie gevoerd. Men sprak met een enkel woord over de verbetering van de Merwede, de traversen, de regeling van het kanaal van 's Heerenhoek en het verleenen van subsidie aan eenige geldersche dijkdistrikten. Genaderd tot art. 96 (het eerste van de afdeeling onderwijs) werd de diskussie tot den volgenden dag verdaagd.

In de zelfde zitting zijn ingekomen drie wetsontwerpen, als tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van een spoorweg van het Nieuwediep naar Niedorp Overlaat; tot verlenging van den termijn, gesteld bij art. 3 van de wet van 24 december 1857 (no. 73) omtrent het indisch muntwezen, en tot naturalisatie van E. W. Muller en twaalf anderen.

Het eindverslag is eindelijk uitgebragt over het wetsontwerp tot wijziging der begrooting voor de gestichten te Ommerschans en Veenhuizen, waarover de diskussie later zal worden bepaald.

In de zitting van heden zijn de hoofdstukken V en III met algemeene stemmen aangenomen.

Voorts is bepaald dat in de zitting van morgen in behandeling zullen worden genomen de wetsontwerpen tot naturalisatie van onderscheidene personen, alsmede dat tot bekrachtiging van het traktaat met België nopens de wateraftappingen op de Maas.

De tweede kamer zal de thans aanhangige wetsontwerpen waarschijnlijk over acht à tien dagen hebben afgehandeld en dan voor korten tijd uiteen gaan.

Heden heeft de opening plaats gehad der stembussen voor de verkiezing van vijf leden der provinciale staten, daar in dit hoofdkiesdistrikt aan de beurt van aftreding waren de heeren mr. A. M. Becius, jhr. P. D. van Citters, dr. J. W. Callenfels, G. J. Sprenger en mr. T. A. Lambrechtsen.

Van de 1285 stemgeregtigden hebben 393 biljetten ingeleverd, waarvan 6 van onwaarde (5 in blanko en 1 ongezegeld), zoo dat het getal geldige stemmen blijft 387, en de volstrekte meerderheid 194. Hiervan zijn uitgebragt op de heeren G. J. Sprenger 358, mr. T. A. Lambrechtsen 357, mr. A. M. Becius 355, dr. J. W. Callenfels 353, jhr. P. D. van Citters 353, zoo dat de aftredenden allen zijn herkozen.

Voorts bekwamen de heeren P. P. Slegt 20 en J. Snijder 5 stemmen, terwijl de overigen over verschillende personen verdeeld waren.

In het hoofdkiesdistrikt Zierikzee, waar aan de beurt van aftreding waren de heeren mr. J. Moolenburgh, J. van der Have Cz. en jhr. W. M. H. de Jonge, zijn uitgebragt 475 geldige stemmen. Herkozen zijn de heeren: mr. J. Moolenburgh met 415 en J. van der Have Cz. met 321 stemmen. Eene herstemming zal moeten plaats hebben tusschen den heer C. van der Vliet, die 229 en jhr. W. M. H. de Jonge, die 136 stemmen bekwam.

In het hoofdkiesdistrikt Goes, waar aftraden de heeren mr. M. P. Blaaubeen, A. Kakebeeke Jz., I. G. J. van den Bosch en J. P. I. Buteux, zijn 416 geldige stemmen uitgebragt. *Hiervan bekwamen de heeren: mr. M. P. Blaaubeen* 385, A. Kakebeeke Jz. 370, J. P. I. Buteux 354 en I. G. J. van den Bosch 352 stemmen. Al de aftredenden zijn mitsdien herkozen.

De gemeenteraad alhier zal vrijdag namiddag ten twee ure eene openbare zitting houden, in welke behandeld zullen worden de voorwaarden tot verpachting van het regt voor het ophalen van den beer, asch en vuilnis.

Wij vernemen dat zaturdag avond ten 7 ure in de Abdij alhier de door eenige jonkvrouwen vervaardigde banier, ten

dienste der eerewacht bij de komst van Z. M. den koning, plegtig zal worden uitgereikt.

Aan de hoogeschool van Leiden werd gisteren tot doctor in de beide regten bevorderd de heer J. van der Lek de Clercq van Zierikzee, na verdediging van zijn akademisch proefschrift over de artikelen 1302 en 1303 van het burgerlijk wetboek.

---

* Men schrijft ons uit Leiden:

„Vrijdag morgen was er een vreemde opschudding onder een gedeelte van de wetenschappelijke wereld alhier. De beroemde orientalist Ernest Renan, diens echtgenoot, dochter van Henry Scheffer, en Henri Martin, schrijver van een klassieke historie van Frankrijk, zouden aan onze muzenstad een bezoek brengen. Wel was dat uitzigt heerlijk voor velen; men had dan ook bij voorbaat reeds vastgesteld hoe men het genoegelijkst op het aanzienlijke gezelschap beslag kon leggen en waar men zich vereenigen zoude om van de tegenwoordigheid der vreemdelingen het meest te genieten. Oorspronkelijk was Renan's vertrek reeds op den volgenden morgen bepaald; het verblijf ten onzent scheen hem echter zoo goed te bevallen dat hij vier en twintig uren langer besloot te blijven. Herhaalde keeren werd ons door Renan verzekerd dat hij bijzonder met onze stad was ingenomen en nog liever te Leiden dan te Parijs gevestigd zou zijn; hij vereerde in Holland den zetel der meest volkomene vrijheid, die de studiën doet bloeijen, aan het maatschappelijke en godsdienstige leven luister en opregtheid schenkt. Natuurlijk zijn ons museum van oudheden, ons japanneesch museum, onze bibliotheek, onze hortus botanicus zoo naauwkeurig mogelijk bezien als de korte tijd vergunde dit te doen. Aangaande de egyptische afdeeling van ons museum van oudheden verzekerde de heer Renan dat zij de meest volledige is, welke ergens ter wereld gevonden wordt. Het was nuttig en vermakelijk tevens den oudheidkenner op zijne wandeling door bovengenoemd museum te vergezellen en hem bij elke schrede voorwerpen te zien terugvinden gelijksoortig aan die, welke hij in Syrië had opgegraven. Veel werd er natuurlijk over zijne togten in Syrië gesproken; wij vonden gelegenheid om den heldenmoed van mevrouw Renan te bewonderen, die haren echtgenoot gedurende deze moeijelijke reizen steeds getrouw vergezeld had. Zaturdag morgen meldde zich eene deputatie van de studenten in de theologie bij professor Kuenen aan, alwaar door een onder hen, den heer Vogel, een hartelijk woord van liefde en ingenomenheid tot Renan gerigt werd. Deze laatste was werkelijk getroffen door dit blijk van belangstelling, en antwoordde op de minzaamste wijze; in schoone en krachtige termen zwaaide hij lof toe aan de rigting, welke voornamelijk de godgeleerde studiën aan Leiden's akademie volgen; hij zeide dat de godsdienst het best kon gehandhaafd worden in hare christelijke waarde door haar van alle tijdelijke vormen onafhankelijk te stellen. Deze vrijdag was voor velen onder ons een dag van vreugde; reeds vroeg verliet ons de heer Martin, maar Renan en diens echtgenoot dineerden bij professor Dozy en woonden eene soirée bij professor Scholten bij. Allen verzekerden ons bij het afscheid dat de ontvangst alhier genoten voor hen een aangename herinnering zou blijven en eene aansporing zijn om later andermaal zich binnen onze poorten te vertoonen. Donderdag moet Renan weder te Parijs zijn, waar hij weldra zijne lessen, door eene onhandigheid van het goevernement gestaakt, hoopt te kunnen hervatten."

De oud-minister mr. S. baron van Heemstra wordt als kandidaat genoemd bij de aanstaande verkiezingen voor lid van de tweede kamer, in het onderkiesdistrikt IJsselstein.

(*N. dagbl. van 's Gravenhage.*)

Omtrent den brand die Enschedé vernielde, vernemen wij nog het volgende:

De justitie heeft, naar aanleiding van geruchten die het ontstaan van den brand aan kwaadwilligheid toeschreven, een streng onderzoek ingesteld, waarop een persoon in hechtenis is genomen, als verdacht van brandstichting in zijne woning. Zekere Lodewijk van Voorst is onder die verdenking geboeid naar Almelo gevoerd.

Er worden nog voortdurend inwoners vermist. De notaris van de Velde die op 6 mei zijne betrekking had aanvaard en zich te Enschedé had gevestigd, verloor 7 mei al zijne bezittingen, waaronder vele belangrijke papieren. Z. M. de koning heeft den graaf van Bylandt uit Parijs naar Enschedé gezonden. Hij wordt vergezeld door een adjudant van keizer Napoleon.

Als eene bijzonderheid wordt gemeld dat juist 108 jaren geleden, insgelijks op 7 mei, de stad voor een groot deel is verbrand.

Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden heeft f 300 ten behoeve der ongelukkigen ingezonden.

De minister van binnenlandsche zaken maakt bekend dat in gevolge kennisgevingen der nassausche en deensche regeringen, de nederlanders ook in de hertogdommen Nassau, Sleeswijk, Holstein en Lauenberg ontheven zijn van de verpligting tot het vertoonen van een paspoort.

De minister van binnenlandsche zaken heeft, bij cirkulaire van 5 dezer, den heeren kommissarissen des konings medegedeeld, dat noch de vermelding van de namen der aftredende leden, noch eenige andere bijvoeging in de oproepings-brieven tot verkiezing van leden der provinciale staten, der tweede kamer, of der gemeenteraden met de wet strookt, en dat, al ware het enkel om aanleiding tot misbruik te weren, elke willekeurige bijvoeging daarin moet worden vermeden.

Benoemingen en besluiten.

BELASTINGEN. Benoemd tot ontvanger der direkte belastingen en akcijnsen te Staphorst c. a., de heer E. K. H. W. Vermeer, thans surnumerair der direkte belastingen, in- en uitgaande regten en akcijnsen te Groningen.

Kerk- en schoolnieuws.

De heer Ch. Chantepie de la Saussaye hield jl. zondag zijne intreêrede als predikant bij de nederduitsche hervormde gemeente te Rotterdam, naar aanleiding van 1 Cor. III: 11.

Marine en leger.

Naar men verneemt, zal het bevel over de troepen artillerie welke in de vlakte van Waalsdorp nabij 's Gravenhage gedurende de maanden julij, augustus en september zullen kamperen, opgedragen aan den majoor Moorrees van het 1e regement vesting artillerie, te Gorinchem gestationeerd, aan wien als adjudant is toegevoegd de kapitein van Vugt van gemeld regement.

— Men is te Hellevoetsluis druk bezig met het in gereedheid brengen van Zr. Ms. raderstoomschip Ardjoeno, hetwelk, naar men verneemt, bestemd is tot het afhalen van het japansch gezantschap van Londen.

Koloniën.

De oost-indische landmail over Marseille is gisteren alhier aangekomen. De berigten, loopende tot 31 maart, vatten wij in het kort zamen.

Van Bandjermasing zijn geen latere tijdingen ontvangen dan de reeds door ons medegedeelde. Dat men op een meer gunstigen toestand vertrouwt blijkt o. a. uit de hervatting der mijn-werkzaamheden, die door den moord van Kalangan op zoo treurige wijze waren afgebroken.

Op Java hebben overstroomingen en dijkbreuken op nieuw schade aan wegen, bruggen enz. toegebragt, waardoor de gemeenschap tusschen sommige streken en plaatsen zeer wordt bemoeijelijkt.

In het oostelijk gedeelte van Java, in de residentiën Bezoëkie, Probolingo, Passaroewang en Soerabaija, zijnde de bloeijendste streken van Java, is de rijst tot meer dan het dubbele van den gewonen prijs in waarde gestegen. Hierdoor is groot gebrek aan levensmiddelen ontstaan, bijna met hongersnood gelijk staande.

In de landschappen Boleleng en Djembrana op het eiland Bali is een europeesch bestuur georganiseerd, bestaande uit een assistent-resident en twee kontroleurs met het noodige ondergeschikte personeel; ook op de Solor-eilanden zijn civiele gezaghebbers benoemd. Sommigen zijn van gevoelen, dat tot krachtig handelen van het bestuur op de buitenbezittingen het civiel- en militair beheer steeds in ééne hand moeten vereenigd zijn. Een bewijs voor die stelling wil men o. a. vinden in het voorgevallene tusschen militairen en schutters in de Molukkos in verband met zeerooverijen op groote schaal.

De overland-post, loopende tot 10 februarij, is den 20 maart te Batavia aangekomen.

Het Bataviaasch handelsblad heeft vernomen dat Hidaijat naar de Preanger zal worden gezonden.

Gemengde berigten.

Bij een bezoek van eenige leden van het japansch gezantschap aan de londensche tentoonstelling, schenen zij veel belang te stellen in de naaimachines van Wheeler en Wilson, doch terwijl zij de bewegingen der naald volgden, deelde een hunner den omstanders mede dat deze machine te Jeddo reeds bekend was en dat de keizerin er zeer vaardig mede wist om te gaan. — Op bevel der fransche regering wordt dagelijks een staat opgemaakt van het aantal reizigers, die langs de verschillende spoorwegen te Parijs worden aangebragt. Het bedraagt gemiddeld iederen dag ruim 32,000. — Het vervolg van Les misérables van Victor Hugo zal eerst tegen het einde dezer maand verschijnen, aangezien er verscheidene plaatsen moesten veranderd worden, omdat men vreesde dat het werk anders niet meer in Frankrijk zou worden toegelaten. — Onder de beeldhouwwerken op de wereldtentoonstelling te Londen ingezonden zal ook het gekleurde Venusbeeld (tinted Venus) van den engelschen beeldhouwer Gibson te zien zijn, dat hij tien jaren geleden te Rome vervaardigde, en dat sedert drie jaren in het bezit is van den heer Berthon-Preston in Engeland. De engelsche kunstkenners hebben er zeer veel mede op, en The times noemt het ontwijfelbaar het schoonste voortbrengsel van moderne sculptuur, terwijl daarbij de opmerking gevoegd wordt, dat Gibson het marmeren beeld niet heeft geverwd om het meer op vleesch te doen gelijken, maar om het schelle wit van het marmer te verzachten en er voorkomen van ivoor aan te geven, eene stof die door de ouden veel gebruikt werd. Het schijnt dus dat hier slechts sprake is van eene geelachtige kleuring van het marmer, gelijk door de ouden, door Canova door Danton en Clesinger gedaan is. — Volgens Le salut public heeft zich in Sainte-Pelagie, alwaar de heer Pelletan gevangen zit, het volgende geval voorgedaan. De heer d'Haussonville heeft den heer Pelletan bezocht. Deze diplomaat en oud-afgevaardigde bezit eene hooge mate van scherpe geestigheid. Bij zijne komst in de gevangenis vroeg hij aan den direkteur: „Wilt ge zoo goed zijn mij bij den heer de Bourqueney te brengen?" „Er is hier niemand, welke dien naam draagt," was het antwoord. „Wat," zeide de heer d'Haussonville met die naïviteit welke hem eigen is, „is hier niet de heer de Bourqueney, die veroordeeld is omdat hij gezegd heeft dat er meer vrijheid in Oostenrijk is dan in Frankrijk." „Volstrekt niet, mijnheer." „'t Is waar ook," zegt daarop de heer d'Haussonville, „ik wenschte ook niet den heer de Bourqueney te bezoeken, die in den vollen senaat gezegd heeft dat de drukpers in Frankrijk minder vrij is dan in Oostenrijk; maar den heer Pelletan die het slechts geschreven heeft. Wees zoo goed mij bij hem te brengen." — Als een bewijs hoe veel verbetering nog moet aangebragt worden in het stelsel van onderwijs in Italië, moge het volgende beschouwd worden! In Lombardijë kunnen van de 100 personen slechts 30 à 40 lezen, in Piemont 20 à 30, in Toskane 10 à 20, terwijl in de omstreken van Rome op de 100 personen slechts één wordt geteld. Volgens een rapport van den inspekteur-generaal van het onderwijs in de provincie Napels bevat deze 1,848 gemeenten waarvan 846 geene scholen bezitten. — Bij eene verkenning per luchtballon, door den generaal Fitz John Porter, van het leger van Mac-Clellan, had men de ballon slechts met een touw aan den grond bevestigd, in plaats van met verscheidene zoo als de gewoonte is. Plotseling brak echter het touw en steeg de generaal naar de hoogte. De wind dreef hem naar de vijandelijke linies heen, alwaar geweerschoten op den ligtzinnigen reiziger werden gelost, die echter wegens den grooten afstand zonder uitwerking bleven. Daar hij niet gaarne in handen der zuidelijken wilde vallen, wachtte hij tot dat de wind, van rigting veranderende, hem weder naar zijn eigen kamp terug voerde, waarop hij zich liet dalen.

Burgerlijke stand.

(Van 5 tot 10 mei.)

MIDDELBURG. Eerste huwelijksafkondiging den 11 dezer: J. P. Vergouwe, jm. 24 j. met K. L. Schoe, jd. 28 j. P. Coppoolse, weduwn. 61 j. met E. A. Gilde, wed. 56 j. C. J. Luyk, jm. 28 j. met E. Verwijs, jd. 26 j. J. C. Verstelle, jm. 23 j. met C. Eward, jd. 26 j. M. Baak, jm. 25 j. met E. Louwerse, jd. 26 j. P. F. van de Weghe, jm. 30 j. met J. Peek, jd. 30 j. P. Bodaan, weduwn. 53 j. met H. G. M. Flarijn, wed. 39 j.

VLISSINGEN. Bevallen: M. C. van Rijsbergen geb. Assert, z. L. E. Streefkerk geb. van Wageningen, z. E. Lubout geb. van den Broek, d.

Overleden: A. Machielse, man van S. Bommelje, 70 j. K. van der Werf, z. 14 m. W. Bomer, z. 3 m. A. de Ruyter, d. 5 j. H. Harent, z. 9 m. A. D. Hesta, z. 2 j. P. C. Cornelissen, man van M. C. Dierings, 61 j. J. H. Engels, jd. 26 j. O. L. Lauwereins, jm. 31 j.

ZIERIKZEE. Getrouwd: H. Landman, jm. 33 j. met H. Koopman, jd. 30 j. J. van der Jagt, jm. 25 j. met J. Buijtelse, jd. 25 j. C. de Braal, jm. 25 j. met W. Schaap, jd. 29 j. A. Landman, jm. 24 j. met N. Paret, jd. 26 j. A. Plaum, jm. 27 j. met P. A. de Croly, jd. 25 j. L. J. van den Ende, jm. 24 j. met N. Verpoorte, jd. 20 j.

Bevallen: T. Kouwen geb. de Vos, z. J. den Boer geb. Heijerick, d. J. Jacobi geb. Beekman, z. A. Klink geb. van Schelven, z. J. S. Tuitel geb. Keller, z. C. Kaan geb. Brouwers, d. E. van 't Noordende geb. Roedoe, d. J. Kaan geb. Boogerd, d. (levenl.)

Overleden: G. J. Dogleman, d. 4 m. (wonende te Rotterdam). H. C. Broeksmit, vrouw van F. van der Linden, 76 j. W. C. Vermunt, d. 2 j. C. Enzlin, jm. 22 j.

Verkoopingen en aanbestedingen.

Den 9 dezer heeft te Veere plaats gehad de aanbesteding van het éénjarig onderhoud der kazernen enz., onder het beheer der genie aldaar, hetwelk is aangenomen door den heer A. Rinders, te Breskens, voor de som van f 989.

Thermometerstand.

12 mei. 's av. 11 u. 52 gr.
13 „ 's morg. 7 u. 55 „ 's midd. 1 u. 60 „ 's av. 11 u. 59 gr.
14 „ 's morg. 7 u. 52 „ 's midd. 1 u. 62 gr.

Staten generaal.

TWEEDE KAMER.

Memorien van beantwoording.

Goedkeuring van eenige artikelen der met België gesloten overeenkomst, tot regeling der wateraftappingen uit de Maas, enz.

De regering deelt mede dat zij deze overeenkomst, die door het vorig bewind gesloten is, niet zou hebben aangegaan, doch zich nu gehouden acht de kamer uitspraak te laten doen. De regering wenscht daarom het ontwerp niet te verdedigen, noch de aanmerkingen, die in het voorloopig verslag gemaakt zijn, te beantwoorden. Zij bepaalt zich dus tot de overlegging van eenige stukken, welke gevraagd zijn tot inlichting.

Definitieve vaststelling van hoofdstuk III der staatsbegrooting voor 1862.

De minister is bereid over de buitenlandsche politiek in het algemeen of over aanhangige vraagstukken van internationalen aard, de inlichtingen te geven, welke de kamer zal verlangen.

De wederkeerige afschaffing der paspoorten is tot stand gekomen met de regeringen van Zweden en Noorwegen, Frankrijk, België, Groot-Brittanje, Italië, Denemarken, Bremen, het groot-hertogdom Hessen en Zwitserland. Daarentegen hebben Rusland, Oostenrijk, Griekenland, Turkye en de romeinsche staat uitdrukkelijk verklaard, dat zij het paspoortenstelsel nog niet vaarwel konden zeggen. Alleen Pruissen heeft op eene algemeene afschaffing der paspoorten voor alle vreemdelingen het vooruitzigt geopend. De nederlandsche regering heeft echter gemeend, het verpligt vertoon van een buitenlandsch paspoort ten opzigte voor alle vreemdelingen te moeten afschaffen. Voorts tracht zij in die staten, waar de paspoorten nog gevorderd worden, aanvankelijk de afschaffing van het visa te verkrijgen.

De regering blijft pogingen aanwenden om het voorbeeld, door Nederland met opzigt tot de bevrijding van den Rijn gegeven, algemeen ingang en navolging te doen vinden.

Omtrent den tegenwoordigen stand der onderhandelingen betrekkelijk den afkoop van den Scheldetol is niets mede te deelen.

De onderhandelingen met Frankrijk nopens de toekenning aan Nederland der voordeelen aan Engeland en België verleend, zijn voorloopig geschorst. De jongste voorstellen, deswege door Nederland gedaan, zijn onbeantwoord gebleven.

Omtrent de zaak der finantiële vereffening tusschen Nederland en Luxemburg is men ook thans nog niet in staat eene mededeeling te doen.

Ten aanzien van de aanzuivering der japansche schuld was geen bezwaar meer te vreezen, zoo dat men de geheele afdoening der rekening met het einde van 1861 verwachten kon. Wat de vriendschap der japansche regering betreft, kan niet worden toegegeven dat er bewijzen bestaan, dat het tegenwoordige tijdvak bij vergelijking met het verledene zou ger-

liezen. Nu Japan begonnen is, op geleidelijke wijze gevolg te geven aan den diezerzijds yerstrekten raad om het stelsel van afsluiting te laten varen, moest men aan het denkbeeld van „voorrang" voor Nederland vaarwel zeggen. De belangrijkheid der betrekkingen tusschen Nederland en Japan is afhankelijk geworden van de mate waarop de nederlandsche fabriekanten en kooplieden de gelegenheid zouden weten te vinden, om met Japan een voordeeligen handel te drijven. Men zal trachten onzen konsul-generaal Jedo tot een vast verblijf te doen aanwijzen. Van het bezoek der japansche gezanten in Europa was de regering verwittigd bij een brief van den konsul-generaal van 3 augustus 1861. Aan die gezanten zal bij hunne komst hier te lande zoodanige ontvangst te beurt vallen als geschikt is ter erkenning van de hoffelijkheid en vriendschappelijkheid, waarvan hunne zending het bewijs schijnt te leveren.

De regering is door den koning gemagtigd om onderhandelingen met China aan te knoopen, ten einde te trachten een traktaat met dat rijk te sluiten.

De regering wenscht zich te houden aan de wijziging, in december 1861 in de instruktiën onzer koloniale autoriteiten gebragt met betrekking tot de toelating van amerikaansche [illegible] in de nederlandsche havens. Deze worden, volgens die wijziging, in onze havens toegelaten zonder beperking van tijd of van de in te nemen hoeveelheid brandstoffen. Aan het traktaat van 1782 wordt geene waarde meer gehecht, zoo dat de regering vermeent hierover in geene lange beschouwingen te moeten treden. Het kabinet houdt vast aan het beginsel zijner voorgangers dat, gedurende den oorlog in Amerika, aan beide partijen, volgens volkenregtelijke beginselen, de oorlogsregten moeten worden toegekend, en dus de gewapende schepen der zuidelijken, zoowel als die der noordelijken (mits geene kapers) moeten worden toegelaten in onze havens, terwijl de regering waken zal dat onze neutraliteit door beide partijen worde geëerbiedigd.

De zending van het eskader naar de west-indische wateren is van zeer veel nut geweest. Er bestaat gegronde hoop op eene spoedige vereffening der tusschen Venezuela en Nederland aanhangige geschillen. De zaak der aanhouding van het curaçaosche schip Generaal Piar door een venezuelaansch oorlogschip is geschikt.

De beginselen en wetten, welke in Spanje op het stuk van godsdienst bestaan, en welke zoo zeer in strijd zijn met het ook in Nederland zoo ruimschoots toegepaste beginsel van gewetensvrijheid, zijn zeer te betreuren, en de regering wenschte dat hierin verandering kon gebragt worden, doch meent dat deze wensch eene inmenging in de inwendige aangelegenheden van Spanje niet zou wettigen.

Voorloopig verslag.

Begrooting voor aanleg van staatsspoorwegen, dienst 1862.

Men wenschte de redenen duidelijker uiteengezet te hebben, waarom de kosten van aankoop der eigendommen en van de werken van aanleg voor de eerste sektiën de vroegere ramingen aanmerkelijk zullen overtreffen.

Het door de tegenwoordige regering aangenomen stelsel om voor alle benoodigde gronden onteigeningswetten voor te dragen en daarna eerst onderhandelingen aan te knoopen om die gronden bij minnelijke schikking te verkrijgen, vond bij verscheidene leden geen bijval. Zij bleven van gevoelen, dat de gedragslijn der vorige regering de voorkeur verdiende, om eerst te beproeven of die eigendommen niet bij minnelijke overeenkomst te verkrijgen waren.

Nagenoeg eenstemmig was men huiverig om zich te vereenigen met het denkbeeld des ministers, dat voor het oogenblik aanschaffing van materieel van vervoer voor de spoorwegen nog niet in aanmerking komt, en dat hij voor de exploitatie der gereed komende sektiën, welke aan bestaande spoorwegen aansluiten, met de bestuurders dier spoorwegen in overleg wenscht te treden. Maar zoo doende wordt dan ook beslist, dat de exploitatie niet van staatswege zal plaats hebben, in strijd met art. 4 der spoorwegwet, volgens hetwelk de wetgever de wijze van exploitatie bepaalt. Men drong dus aan op de spoedige indiening der wet omtrent de wijze van exploitatie.

Vele leden vroegen inlichtingen omtrent den stand der onderhandelingen over de aansluiting onzer spoorwegen aan het duitsche spoorwegnet.

BUITENLAND.

Algemeen overzigt.

Er is in den laatsten tijd in Europa een kreet opgegaan, die ons herinnert aan de lang vervlogen dagen der kruistogten toen het „Jerusalem, God wil het!" duizenden deed optrekken naar de heilige stad. Rome! is thans het wachtwoord der katholieken en der bisschoppen die ter heiligverklaring zich naar de stad der zeven heuvelen begeven, dat — hoewel in anderen zin — een echo vindt in de borst van elken vaderlandslievenden italiaan, die deze wereldstad tot hoofdstad begeert van het jong hersteld italiaansche koningrijk.

Omtrent het lot van Rome in de eerst volgende dagen, verkeert men echter nog steeds in het onzekere. Uit de geruchten die dezer dagen door de dagbladpers worden verspreid, kan iedere partij afleiden wat zij wil. De verklaring van den Moniteur is een wapen in de hand der voorstanders van de wereldlijke magt des pausen, terwijl de blijkbare ontmoediging van het hof van Rome door de tegenpartij tegen hare vijanden wordt gekeerd.

Met zekerheid is dus nog niets uit de thans in omloop zijnde geruchten af te leiden. Velen denken nu eensklaps de oplossing van het lang besproken italiaansche vraagstuk te zullen vernemen, doch zij schijnt niettemin nog aan verscheidene bezwaren onderhevig te zijn en zou een schok te weeg brengen op de publieke opinie, welken keizer Napoleon welligt zal trachten te vermijden. Wat overigens de reis van prins Napoleon betreft, is het toch minder aannemelijk dat deze slechts ten doel zou hebben, in deze omstandigheden een bezoek aan zijn schoonvader te brengen, vooral daar ook de pogingen van de voorstanders der wereldlijke magt van den paus, tegen die reis in het werk gesteld, het tegendeel van de verklaring in den Moniteur waarschijnlijk doet achten.

De verklaring van den oostenrijkschen minister, graaf Rechberg, heeft overal een zeer gunstigen indruk te weeg gebragt; men betreurt het slechts dat deze staatkunde niet vroeger in toepassing is gebragt daar zij vele duizende soldaten en vele millioenen schats zou bespaard hebben. De hoop op eene vermindering van het leger — niet op het papier maar in werkelijkheid — schijnt daardoor ook eenigen meerderen grond te hebben verkregen.

De gevolmagtigden van Pruissen en Oostenrijk hebben op 10 mei bij den bondsdag een voorstel gedaan om de regering van Keurhessen uit te noodigen, aan de verkiezingen, zoo als die door haar uitgeschreven zijn, geen gevolg te geven. De diskussiën hierover zijn echter op aandrang van den gevolmagtigde van Keurhessen verdaagd.

De generaal von Willissen, die door Pruissen met eene buitengewone zending bij de regering van Hessen-Kassel belast is, heeft, na eenmaal daarom te vergeefs te hebben verzocht, eene audiëntie bij den keurvorst gehad. Het ministerie heeft op 13 mei eene buitengewone zitting gehouden in het paleis. Er heerscht in Kassel groote sensatie. Volgens berigten uit Berlijn zou het 4e en 7e pruissische armeekorps mobiel gemaakt worden, met het oog op de aanstaande gebeurtenissen in Keurhessen.

Tot opvolger van prins Windischgrätz, als goeverneur van Maintz, wordt genoemd de aartshertog Wilhelm, die wel reeds den post vervult van opperbevelhebber der artillerie in het lombardisch-venetiaansch koningrijk, maar toch ook dit goeverneurschap schijnt te zullen kunnen bekleeden, waarvan de voordeelen belangrijk zijn en waarvan de waarneming kan opgedragen worden aan een onder-goeverneur.

De toestand van den koning van België blijft steeds eene gunstige wending behouden. Men zal thans spoedig tot eene derde en, naar men hoopt, laatste operatie overgaan.

Te Warschau meent men dat de groothertog Michel Nicolaïewitch, broeder van keizer Alexander, tot goeverneur-generaal van Polen zal benoemd worden, in plaats van den generaal Lambert.

Op last der engelsche admiraliteit zal het stoomschip The royal-sovereign naar Portsmouth worden gebragt en aldaar geheel gepantserd worden. Ook vijf andere schepen zullen eene dergelijke verandering ondergaan.

In de zitting van het lagerhuis op 13 mei heeft de heer Layard op eene interpellatie van den heer Griffith geantwoord, dat de fransche regering aan het engelsch kabinet geene enkele mededeeling heeft gedaan nopens het doel van het bezoek van prins Napoleon te Napels.

De Porte schijnt thans bepaaldelijk het plan te hebben opgevat om de krijgsoperatiën tegen Montenegro zelve te beginnen. Omer-pacha heeft in dien zin bevelen ontvangen. Geen enkel gezant eener vreemde mogendheid verzet zich thans langer tegen de onderwerping van het kleine vorstendom van prins Nitica. Waarom nu de fransche en russische gezanten hunne vroegere houding van verzet tegen iederen turkschen inval in Montenegro hebben laten varen, blijkt echter nog niet, en het zou ook wel verwonderlijk zijn dat prins Labanoff, de russische gezant, plotseling een maatregel zou hebben goedgekeurd, wiens ten uitvoerlegging eenige dagen geleden zijn vertrek van het turksche hof na zich zou gesleept hebben. Wij gelooven dus dat het bovengenoemde berigt uit Konstantinopel welligt slechts de hoop uitdrukt van de turksche regering, en hier de voorstelling van haren wensch eenigzins te veel de hoedanigheid van een feit heeft aangenomen. Latere berigten kunnen omtrent dit alles slechts zekerheid geven.

Er heeft een gevecht plaats gehad tusschen de turken en montenegrijnen, waarbij de laatste zijn teruggedreven.

De berigten uit Mexiko luiden niet bijzonder gunstig ten opzigte der stemming van den volksgeest voor eene vreemde bezetting. Even als Frankrijk zelf in vroegere dagen liever onderdrukt werd dan het een vreemd leger op zijn grondgebied zag, schijnt dit nu ook het geval te zijn met de mexikanen. Overigens brengt de gele koorts ontzettende verwoestingen te weeg in de gelederen van het fransche leger.

Frankrijk.

Men zal zich de veel besproken cirkulaire herinneren, die eenigen tijd geleden door den aartsbisschop van Toulouse met betrekking tot het beruchte moord-jubileum van 1862 werd opgesteld. Ten gevolge van bemoeijingen der regering is thans in de viering van dat feest eenige wijziging gebragt, en leest men het volgende stuk van den aartsbisschop aan zijne geestelijken gerigt, in Le journal de Toulouse:

„Mijnheer de pastoor,

„Bij onzen herderlijken brief van 13 maart ll. hebben wij ter uwer kennisse gebragt de heugelijke tijding van een volkomen aflaat bij wijze van een jubileum door Pius IV ingesteld en bekrachtigd door Clemens XIII heiliger gedachtenisse, en wij hebben u medegedeeld wat de geloovigen moeten verrigten om zulk eene belangrijke genade deelachtig te kunnen worden.

„Wij zouden niets meer hebben te voegen bij de instruktiën, die wij u hebben gegeven, als niet omstandigheden, onafhankelijk van onzen wil, die u bekend zijn, ons hadden verpligt om ons mandement te wijzigen.

„Dien ten gevolge, mijnheer de pastoor, deelen wij u het volgende eeniglijk en alleen mede om u met die wijzigingen bekend te maken:

„1. De opening van het jubileum zal geschieden op 15 mei ten 4 uur des middags.

„2. De relikwie van St. Louis zal ontvangen worden aan de voornaamste deur der vermaarde hoofdkerk van den heiligen Saturninus, door het eerwaardig kapittel onzer aartsbisschoppelijke kerk, door de geestelijkheid der kerspelen van de stad, door de groote en kleine seminaria, door de bestuurders en verdere geestelijken van de verschillende orden in de stad Toulouse, welke allen wij hierbij ook tot die plegtigheid oproepen, en die zich slechts in de kerk van het koorkleed zullen voorzien.

„De processie zal zich daarop onmiddellijk voorwaarts begeven en de rondte doen der kerk vanbinnen. Gedurende de processie zullen de litaniën gezongen worden uit het klein handboek dat wij hebben doen drukken, enz.

„3. De processie door de stad, welke op 18 mei was gesteld, zal geen plaats hebben, enz. FLORIAN."

Italië.

Victor Emmanuel is gisteren van Messina naar Reggio vertrokken, waar verscheidene feestelijkheden hem wachten. Daarop zal hij naar Napels terugkeeren, om aldaar zijn schoonzoon te ontmoeten. Bij zijn vertrek uit Messina heeft *de koning eene proklamatie uitgevaardigd.*

— De gezondheidstoestand van den paus schijnt weder minder gunstig te zijn; men meent evenwel dat hij de vergadering van bisschoppen zal kunnen leiden. Overigens moet de kardinaal Morlot, *die van wege den franschen keizer naar Rome* is vertrokken, in last hebben om aan het concilie alle mogelijke gematigdheid aan te bevelen.

— De generaal Goyon zal op 18 mei van Rome vertrekken. *Koning Frans is ongesteld. Hij ontvangt niemand bij zich* dan de koningin en zijne moeder.

BETALING VAN COUPONS.

De coupons der 4pct. russische certifikaten in zilver, 1e en 2e leening, administratie Hope & co., Ketwich & Voombergh en wed. W. Borski, verschenen 1/13 februarij 1862, worden betaald met f 16,22.

ZEETIJDINGEN.

Volgens berigt uit Cheribon, dd. 28 maart, was het barkschip *Maria*, gez. E. N. F. van Wulven, aldaar behouden aangekomen en met het lossen der lading een aanvang gemaakt. Gedurende de reis had het schip veel ruw weder doorgestaan, waardoor eenige schade aan zeilen en touwwerk is veroorzaakt, doch het schip is goed digt gebleven.

Den 15 maart ll. is van Passaroeang door straat Baly naar Middelburg vertrokken het barkschip *Pauline*, gez. Post. Alles was wel aan boord.

— Sedert 11 dezer zijn de reede van Vlissingen gepasseerd, bestemd naar Antwerpen: *Remholdt*, gez. Muller, Memel; *Minna*, gez. Andersen, Noorwegen; *Clara*, gez. Stubenrauch, Stettin; *Helga*, gez. Teisner, Christiania; *Charlotte Henriette*, gez. Schmidt, Greifswald; *Hendrika*, gez. Waterborg, *Elizabeth*, gez. Haslund, beiden van Gothenburg; *Marietta*, gez. Oliva, Mesisna; *Jonadab*, gez. Edwards, Adra. Naar Brussel bestemd: *Maria & Bertha*, gez. Arends, Colber. Naar Gent bestemd: *Chrestar Angas*, gez. Evensen, Frederikstad; *Industrie*, gez. Puister, Anclam; *St. Andrews*, gez. Johns, Liverpool.

— Van Antwerpen gezeild: *William & Ducy*, gez. Ellis, *Gem*, gez. Taylor, *Ida*, gez. Haley, *Saltmarche*, gez. Green, allen naar Londen; *Jacoba Petronella*, gez. Kampen, Rio Janeiro; *Elvira Subercaseaux*, gez. Harrison, *St. Barbe*, gez, Barbe, *Marie Victorine*, gez. Lorine, allen naar Bourdeaux; *Naijaden*, gez. Kaulsen, *Catharina*, gez. Stechmann, beiden op avontuur; *Elizabeth*, gez. Breekwoldt, St. Thomas; *Clorinda*, gez. Avegno, Genes; *Freija*, gez. Major, Bombay; *Flora*, gez. Wallis, Cardiff. Van Neuzen: *Alida Elizabebeth*, gez. Potjewijd, Carthagena, Van Gent: *Brevig*, gez. Larsen, op avontuur; *Alciope*, gez. Watson, New-York.

— Den 12 dezer is te Veere binnengekomen de engelsche schooner *Effort*, gez. G. Eskdale, van Newcastle met kolen naar Middelburg bestemd.

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam 12 mei.

Heden zijn omtrent 19,000 balen ongepeld Necransie rijst tot even boven f 5¼ afgedaan.

Graanmarkten enz.

AMSTERDAM 14 mei. Tarwe en gerst weinig handel.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 14 mei.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld	2½	pct.	62⅝
	dito Nationale dito	3	„	74⅝
	dito dito dito	4	„	98⅝
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	140¾
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	100¾
	Certifik. Hope & co.	4	„	75
	dito dito 1855, 6de serie.	5	„	90⅞
	dito	6	„	53
	Aand. spoorweg			195½
	Leening 1860	4½	„	88⅞
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	—
Spanje.	Obligatien	2	„	43⅞
	dito binnenlandsch	3	„	48½
	Certifik. coupons bewijzen			—
	Krediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	50⅛
	dito amsterdamsche	5	„	72¾
	dito nationale	5	„	59⅝
	dito 1847/1852	2½	„	—
	Bank aktien	3	„	750
Belgie.	Certifikaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	44 1/16
	dito nieuwe	3	„	44 3/16
Grenada.	dito			15
Venezuela.	dito	2½	„	—
Illinois.	dito	7	„	82¼
Mexiko.	dito	3	„	30¼

Londen 13 mei. ten 12 ure: Consols 92⅛.

Weenen 13 mei. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 71,90.

Parijs 13 mei. (slotpr.) 4½pct. compt. 97,75. 3pct. 70,80.

Coupons en losbare obligatien.

AMSTERDAM 12 mei. Metalliek f 22,05. Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,72¼; Engelsche Russen f 11,72¼; Fransche f 55,50; Belgische f 55,62½; Pruissische f 34,56¼; Spaansche piasters f —,—; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 31,87½; Russische in zilveren roebels f 33,25; Poolsche in fl. f —,—; Nationale metalliek f 28,95; Dollars f —,—.

WELDADIGHEID.

Voor Enschedé zijn ingekomen de navolgende giften:

bij ds. Gerlach, van Y. Z., een muntbiljet van f 50, no. 907 A; van X. een bankbiljet van f 100; een muntbiljet van f 50, no. 341 A. D., met het opschrift: „voor Enschedé";

bij ds. Michelsen, van J. B. S. een muntbiljet van f 10; van M. een muntbiljet van f 10; van A. A. Z. zeven coupons, Rusland cert. 1000 r. à 6 pct. ad f 13,89, te zamen f 97,23.

ADVERTENTIEN.

Heden genieten wij het bijzondere voorregt dat onze Vader en Behuwdvader H. MEIER, door Gods zegen, zijn' 90sten Jaardag mag beleven.

J. J. MEIER.

Vlissingen, den 15 Mei 1862.

J. MEIER, geboren VAN DEN BROEKE.

C. MEIER.

Bevallen van TWEE ZONEN P. A. VAN DER LEIJE, geboren ANSCHÜTZ.

Middelburg, 13 Mei 1862.

Bevallen van eene DOCHTER F. M. BAARS, geliefde Echtgenoot van

Middelburg, TH. MACHIELSE Jz.

den 13 Mei 1862.

Algemeene kennisgeving.

Voorspoedig bevallen van een' ZOON E. J. MACHIELSE, geliefde Echtgenoot van

Middelburg, C. J. KRUYSSE.

den 13 Mei 1862.

Bevallen van eene DOCHTER C. F. JANSEN, geliefde Echtgenoot van

Middelburg, J. THEWES.

den 14 Mei 1862.

Voor de vele bewijzen van deelneming, mij betoond bij het overlijden van mijnen geliefden Zoon, betuig ik, ook namens mijne Kinderen, mijnen dank.

Westkapelle, J. BERTEL — VAN HOEVE.

den 12 Mei 1862.

Voor de vele bewijzen van belangstelling, ons betoond bij het overlijden van onze geliefden Vader F. KOEKMAN, betuigen wij ondergeteekenden bij deze onzen welmeenenden dank.

Middelburg, J. CARELSE.

den 14 Mei 1862. C. CARELSE — KOEKMAN.

MARINE.

OPENBARE AANBESTEDING bij Inschrijving, aan 's Rijks Werf te **Vlissingen**, op Woensdag den 21 Mei 1862, des voormiddags ten 11 ure, van de volgende Werken, als:

a. **het afbreken van een Gebouwtje, het maken van eene Paalfundering, het daarop optrekken en afwerken van een nieuw Gebouwtje ter overdekking eener Stoommachine met Ketel, en van een' Stoomschoorsteen, op 's Rijks Droogdok te Vlissingen;**

b. **het uitbaggeren van 6000 kub. Ellen Gronds uit de Voorhaven en het Dok der Marine te Vlissingen;**

volgens de Bestekken en voorwaarden, welke ter lezing liggen bij het Departement van Marine te 's Hage, zoo mede respectievelijk ten Burele van den Hoofdingenieur en Equipagemeester op voorschrevene Werf, alwaar tevens alle verdere inlichtingen kunnen verkregen worden.

De Inschrijvingsbiljetten zullen, voor ieder werk afzonderlijk, op Zegel en door Aannemer en Borgen onderteekend, behoorlijk gesloten, uiterlijk ten dage en ure hierboven gemeld, ter Griffie van de Directie der Marine te Vlissingen, moeten bezorgd zijn.

Vlissingen, den 5 Mei 1862.

De Schout-bij-Nacht, Adjudant des Konings in B. D. Directeur en Kommandant der Marine,

H. WIPFF.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Vrijdag den 16 Mei 1862, des avonds ten acht ure, binnen Middelburg in de Bovenzaal van de Societeit DE VERGENOEGING, op de Groote Markt, publiek presenteren te verkoopen, de navolgende

VASTE GOEDEREN,

allen staande binnen Middelburg, als:

1. EEN HUIS EN ERVE, in de Lange Singelstraat, wijk N no. 189. Grondlasten bedragen *f* 14,33.
2. EEN HUIS EN ERVE, in de Korte Burgstraat, wijk O no. 168. Grondlasten bedragen *f* 8,76.
3. EEN HUIS EN ERVE, op de Nieuwe Breeweg, wijk E no. 135. Grondlasten bedragen *f* 12,50.
4. EEN PAKHUIS EN ERVE, op den Molenberg, wijk K no. 99d. Grondlasten bedragen *f* 16,84.
5. EEN HUIS EN ERVE, in de Glasenstraat, wijk I no. 276. Grondlasten bedragen *f* 14,33.

WIJDERS zal door voornoemden Notaris, ten dage, uur en plaats hiervoren gemeld, alsnog worden verkocht:

Een HUIS en Erve met Tuin, staande en gelegen te Middelburg, in den Karelsgang, buiten de Veersche Barrière, gemerkt T no. 10, Kadastraal bekend sectie F nos. 529 en 530, ter inhoudsgrootte van acht Roeden en 10 Ellen. — De Grondlasten bedragen *f* 6,48; het Dijkgeschot *f* —50, Zamen *f* 6,98.

Voorschreven Huizen en Erven zijn daags vóór en op den dag der Verkooping voor een ieder te bezigtigen, van des voormiddags 10 tot 12 ure, en des namiddags van 2 tot 6 ure; laatstgemeld Huis van 10 tot 4 ure; doch het 5de Perceel niet dan op vertoon van eene toegangkaart, te bekomen ten Kantore van opgemelden Notaris.

VERKOOPING OM KONTANT GELD,

op Maandag den 19 Mei 1862, in het **Schuttershof** DE EDELE HANDBOOG, te Middelburg, ten overstaan van den Notaris D. J. VAN DER HORST SERLÉ en getuigen, van eene partij **Goud- en Zilversmids-Gereedschappen**, waaronder Werkbanken, Trekbanken, een Pletmolen, een Bankschroef, een Blaasbalg, Speerhaken, Aambeelden, Gietflessen, eene Draaibank, een Slijpsteen, Toonkasten, Horologiemakers **Garnituren**, Kristal en Glaswerk, eene aanzienlijke partij **gemaakt Goud en Zilver**, Koralen, eene partij Boeken, een Muzijklessenaar, een Schrijftafel en veel meer andere Goederen. — Alles op Zaturdag te voren, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure, voor een ieder te zien. L. C. HONDIUS,

Ondernemer van Openbare Verkoopingen, Taxateur en Boedelschikker.

NB. Het Goud en Zilver zal ten 12 ure worden verkocht.

COMMISSARISSEN der **Zeeuwsche BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ**, gevestigd te **Zierikzee**, brengen ter kennis van belanghebbenden, dat zij op den 8 dezer de Rekening en Verantwoording hunner administratie over het afgeloopen jaar gedaan hebben; en zij zich mogen verheugen in eene aanzienlijke uitbreiding der Maatschappij, zoo dat zij met gerustheid deze bloeijende Maatschappij aan de aandacht van een ieder mogen aanbevelen.

Zierikzee, den 9 Mei 1862.

Commissarissen voornoemd,

Mr. C. VAN DER LEK DE CLERCQ.

De Secretaris,

Mr. JAC. S. BOEIJE.

De ondergeteekende berigt bij deze zijnen geachten Stad- en Landgenooten, dat hij is **verhuisd** uit de Penninghoek naar het Vlissingsche Wagenplein, alwaar hij een geheel nieuw **KOFFIJHUIS** heeft opgerigt, en blijft voortgaan met het **verhuren** en **stallen van Paarden en Rijtuigen**; beleefdelijk verzoekt hij de gunst, onder belofte eener prompte en civiele bediening.

W. KWEKKEBOOM.

Het Gemeentebestuur van **Wemeldinge** verlangt een **HULP-ONDERWIJZER**, op eene Jaarwedde van *f* 300.— Adres den Hoofdonderwijzer H. C. SAUER, die zich bereid heeft verklaard, voor *f* 3 's weeks, de gewone verpleging te verschaffen.

Voor eene in NEDERLAND gevestigde BRAND- EN TRANSPORT-VERZEKERING-MAATSCHAPPIJ worden, in alle Steden van Nederland en Belgie, **AGENTEN gevraagd**. Zij die vele relatiën kunnen aanbrengen komen het meest in aanmerking.

Adres: franco Brieven lett. A. C., Bureau dezer Courant.

Eene **JUFVROUW** van fatsoenlijke Familie, P. G., 26 jaren oud, zoude zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst zien ter assistentie of ter besturing eener Huishouding; zij is ervaren in het Wollen- en Linnennaaijen, Mazen, het behandelen der Wasch en al dat gene wat in eene Huishouding voorkomt.

Zij verlangt volstrekt geen Salaris, slechts eene fatsoenlijke behandeling. — Men gelieve zich tot meerdere inlichtingen franco te adresseren „onder lett. A. aan het Bureau dezer Courant.

VLAGGEN, WIMPELS.

W. MULDER, van Utrecht, zal van den 15 Mei af alhier uitgepakt zijn met **Nationale en Oranje Vlaggen en Wimpels**, die tegen billijke prijzen TE HUUR zijn.

Hij zoekt een geschikt Logement. Iemand hierop reflecterende, adressere zich, met franco Brieven, aan bovenstaand adres te **Utrecht**, Breedstraat.

VLAGGEN TE HUUR

voor eene civielen prijs, bij A. M. KOSTER, Segeerstraat, wijk M. 52. — Maakt ook **FOTOGRAFISCHE PORTRETTEN** voor 60 cent per Portret.

POMERANZEN-SPIRITUS

van H. Ketjen & Zoon te Doetinchem,

In Depôt voor Middelburg en omstreken bij DE ERVEN A. J. DRONKERS, Krommeweele.

ONTVANGEN beste **Aardappelen (Jaugen)**, ook nog voorraad van beste uitgelezene **Fransche Aardappelen**. W. VAN LOON, Molstraat.

Terstond eene bekwame **Keukenmeid** benoodigd. Adres aan het Bureau dezer Courant.

Terstond eene **Keukenmeid** benoodigd. Adres aan het Bureau dezer Courant.

Door ziekte eene **Keukenmeid** als **Noodhulp** benoodigd. Adres aan het Bureau dezer Courant.

Eene Burger **Dienstmeid** die met de Wasch kan omgaan benoodigd. Lange Giststraat, wijk F 209.

Terstond eene Burger **Dienstmeid** benoodigd. Adres J. SIX DIJKSTRA, Gortstraat.

Eene **Dienstmeid** en een **Boodschapmeisje** benoodigd. — Te bevragen bij den Boekhandelaar J. J. THOMKINS.

Bij U. F. AUER, Drukker van het Gewestelijk Bestuur, is te bekomen het **Programma** voor de aanstaande komst van **Z. M. DEN KONING in ZEELAND.**

VERBRUGGEN & VAN DUYM, Boekhandelaars te Rotterdam, hebben uitgegeven:

DE VERZEKERDHEID DES GELOOFS.

LEERREDE over 2 Tim. IV: 6—8. Uitgesproken te Berkel, den 16 Maart 1862, door G. M. HOGERZEIL, in leven Predikant te 's Heer-Abts- en Sinoutskerke, overleden te Rotterdam, den 25 Maart 1862. Laatst gehoudene Leerrede van den Overledene. Prijs 25 cents.

DE WEG DES HEILS.

Christelijke Overdenkingen van Dr. A. THOLUCK, Hoogleeraar te Halle. Naar den 4den druk van de STUNDEN CHRISTL. ANDACHT. Met Portret van den Schrijver.

Goedkoope uitgaaf in 10 afleveringen à 30 cent.

De 1ste aflevering met de voorwaarden der inteekening is in de voornaamste Boekwinkels voorhanden.

De prijs van den eersten druk was *f* 6,— van den tweeden druk *f* 5,40. Buiten inteekening blijft deze laatste prijsbepaling ook voor deze uitgaaf vastgesteld.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in Mei.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Donderdag	15	's midd.	12 ure.	Vrijdag	16	's morg.	9,45
Vrijdag	16	's morg.	6	Zaturdag	17	„	9,45
Zaturdag	17	„	6	Zondag	18	„	10,30
Zondag	18	„	6	Maandag	19	„	10,30
Maandag	19	„	6	Dingsdag	20	„	10,30
Dingsdag	20	„	5	Woensdag	21	„	10,30
Donderdag	22	„	6	Vrijdag	23	's midd.	12 ure.
Vrijdag	23	„	7	Zaturdag	24	„	12
Zaturdag	24	„	8	Zondag	25	's morg.	6
Zondag	25	„	9	Maandag	26	„	6
Maandag	26	„	10	Dingsdag	27	„	7
Dingsdag	27	„	10,30	Woensdag	[illegible]	[illegible]	[illegible]

JACOBS PHOTOGRAPHISCH MAGAZIJN.

Amsterdam; N. Z. Voorburgwal, G 446.

Steeds voorhanden eene uitgebreide keuze van **PHOTOGRAPHIE-TOESTELLEN**, voor Microscopische, Stéréoscopische CARTES DE VISITE, waarmede 4 à 8 Portretten te gelijk gemaakt kunnen worden, voor Portret en Landschappen, van af Zesde tot Zesduimers, alle met diverse Chambres met en zonder Soufflet of beweegbare Chassis;

Vergroot-Toestellen om levensgroot te werken; **Cylinder-Glansmachines** met en zonder Vliegrad en Staalplaten.

Collodion van MANDER, MAROSON, THOMAS, DE LA HAYE, WULFF, en puike zoogenaamde JACOBS COLLODION; Albuminé, Salé, Arrowroot, Chlor Sodium en ongeprep. Joseph-, Filtreer- en Kaarton-Papieren.

Voeten voor Atelier en gebruik op Reis (zeer doelmatig), **Calqué Ramen**, **Glasbakken**, **Egouttoirs, Aspirateurs**, Glazen, Porceleinen en Gutta-Percha, staande en liggende **CUVETTEN**, **HOOFDSTEUNSELS** in diverse soorten enz. enz.

Alle **Chemicaliën**, Chlor en Sel d'Or, Iod. Lithium enz. enz., en verder al wat tot de Photographie benoodigd is. — Tot onderrigt in de Photographie is altijd bij voornamé Photographen gelegenheid.

De CATALOGUS wordt à 30 cent franco toegezonden.

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.